

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krona, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubi!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2,50, za 1/64 strani K 1 — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 11.

V Ptuj v nedeljo dne 16. marca 1913.

XIV. letnik.

Vojne zmešnjave.

Trdnjave Janina premagane. — Srbi divjajo nadalje. — Mirovna pogajanja nerešena. — Bulgarsko-rumunski spor izboljšan. — Rusija in Avstro-Ogrska demobilizirati ob svojih mejah. — Splošni položaj mnogo izboljšan.

Iz bojišča na Balkanu ne prihaja zdaj mnogo vesti. Povsod počivajo armade in tudi vreme ni bilo ugodno za vojno. Edino Grki so dosegli neverjetni uspeh: zavzeli so namreč turško trdnjavo Janina in se jim je ob tej priliki 33.000 turških vojakov dalo. Zgodilo se je to, kakor pravi splošna odoba, potem izdajstva turškega zapovednika. To grško zmago so seveda zahteve balkanskih držav še večje in naravnost prevzetnejše postale.

Ob se vidi zlasti pri mirovnih pogajanjih, prav nič ne napredujejo in ki vladujoča asprotja v nobenem oziru niso lajšala. Velevlasti se bodejo morale še prav do braniti, predno bodejo zdaj nepotrebno in sodepolno preliivanje krvi na Balkanu vstavile. Ta taka prevzetna zagriženost od strani balkanskih zaveznikov ni posebno modra, sledi že dejstva, da se prepri v lastni zvezi vsakim dnevom večajo. Celo doslej nepotrjene vesti prihajajo, da so se vršili med Grki in Bulgari že v raznih krajih krvavi spopadi. In sava srbskih listov proti Bulgariji je skoraj ko sovražna, kakor proti naši monarhiji.

Sploh so Srbi največji nasproti klenitve pametnega miru. V Albaniji in deloma tudi v Makedoniji uganjajo svoja erinasta naprej. Poleg tega se šopirijo v dnjem času tako, kakor da bi pod nobenim gojem ne hoteli vbogati želji velevlasti gledati turija in jadranske obali, ter nove Albanije. Ilike množice vojaštva pošiljajo pred Skutari vrnim Črnogorcem na pomoč. Tudi razni trški pristani imajo srbsko posadko in v baniji je vedno več Srbov. Temu poe banju bodet treba od strani Avrije odločno besedo povedati. Ibi ne sme in ne bode čez glavo strije in skoraj vse Evrope edino ed hujskanja panslavistov, v doma ed skupa na Balkanu strahovlado. Mi emo enkrat mir ob naši meji, ali stalni, nesljivi mir!

Da je Avstrija do skrajnosti miroljubna, azal je naš sivolasni vladar s svojim pism na ruskega carja. Posledica cesarjeve je, da se rezervisti ob ruski i zopet domu k svojem delu v naročje svoje družine vrao. Žal da morajo naši vrli iakin rezervisti ob srbski meji

še na ojstri straži ostati. Avstrija tega ni kriva!

Mnogo vprašanj je še rešiti, mnogo tednov hude vojne napetosti nas še čaka. Vendar pa se je tako temno nebo zjasnilo in pomlad bode v političnem oziru bržkone lepša nego se je pozimi pričakovalo.

Trdnjava Janina — vsled izdaje padla.

Najvažnejši dogodek iz bojišča v zadnjih dneh je vsekakor padeč trdnjave Janina. Medtem ko se Skutari in Adrianopol še vedno tako junaško držita, podala se je ta trdnjava brez prave odločilne bitke grški armadi. 7000 alban-skih vojakov se je še pravočasno iz trdnjave odstranilo in je odkorakalo proti severu. Okroglo 33.000 Turkov pa se je udalo grški armadi in je odšlo v vojno jetništvo. Turška vlada razglša sicer vest, da se je trdnjava vsled pomanjkanja streljiva udala. Ali vse kaže, da je njen zapovednik Essad paša lastno domovino izdal in da je padla trdnjava vsled izdajstva v grške roke. Bolj nevarne kakor padeč trdnjave sam so seveda moralne posledice. Ne samo, da je pogum balkanskih zaveznikov zopet večji in da skušajo zdaj z vsemi sredstvi še ostali dve trdnjavi premagati (Skutari in Adrianopol), — rastejo s takimi zmagami tudi požrešne zahteve balkanskih zaveznikov. In te zahteve so v vedno večjem nasprotju z mnenjem trozveze. Zlasti pa Avstro-Ogrske. Politični položaj bi se naravnost nevarno poslabšal, ako bi zdaj še trdnjava Skutari pred združenimi napadi Srbov ter Črnogorcev padla. Ob smrtni postelji Turčije rodijo se nevarne bolezni za Evropo...

Rumunska-Bulgarija.

Pogajanja med Rumunsko in Bulgarijo, ki so jih vzele velevlasti v roke, se razvijajo ugodno, tako da je preteča nevarnost vojne med tema dvema državoma docela odpravljena.

Srbi v Albaniji.

Kakor znano, so evropske velevlasti že izjavile, da se uresniči samostojna Albanija, da Srbija ne dobi vojnega pristana v Adriji in da Skutari ne bode v nobenem slučaju last Črnogore. Vkljub temu pošiljajo Srbi, ki delajo vedno politiko čez glavo velevlasti, n novo velike množine vojaštva ob jadransko obrežje, v Durazzo in pred Skutari. S tem hočejo tok diplomatskih pogajanj s hitro vojno srečo ostaviti. Govori se, da je avstro-ogrski poslanik pl.

Ugron v Belgradu že primerne korake storil, da se to večno pošiljanje vojakov v Albanijo vstavi. Kajti ono tvori vedno večjo nevarnost in naša monarhija se vsekakor noče odstraniti od svojega opetovano naglašane stališča.

Rezervisti gredo domu!

Po dolgotrajnih pogajanjih razglša zdaj vlada v „Fremdenblattu“ sledeče naznanilo:

„Izmenjava lastnoročnih pisem, ki se je vršila pred kratkim med Njegovim veličanstvom cesarjem in kraljem Franc Jožefom ter Njegovim veličanstvom carjem Nikolajom, prinesla je novi dokaz, da dogodki na Balkanu prijateljstvu med obema vladarjema niso škodovali ter da je vzdržanje miru vedno cilj njunega delovanja. Obe (avstro-ogrsko in ruska) vladi sta prišli do zaključka, da gotove popolnoma defenzivne (branilne) odredbe, ki se jih je uveljavilo v obmejnih deželah obeh držav, vsled danih razmer niso več potrebne. Zato se je sklenilo sedaj reduciranje (znižanje, vojaškega stanja na neko navadno mero. Istotako pa se odpusti ruske rezerviste onega starostnega razreda, ki bi moral priti v pretekli jeseni na dopust.“

Stvar stoji sedaj torej tako-le: Naši rezervisti, ki se jih je pred par meseci poklicalo pod orožje in poslalo na rusko mejo, pridejo deloma domu. Rezervisti ob srbski meji (na jugu) pa morajo še na straži ostati.

Vesela je torej vest o razoboroženju in upanje o svetovnem miru postaja večje. Ali — vsaka nevarnost vojne žalibog še ni odpravljena!

Odpuščaj rezervistov.

Rezerviste ob ruski meji, ki se jih je zdaj toliko časa pod orožjem držalo, se pošlje domu. Gré se tu večidel za rezerviste letnika 1908 in sicer kôrov 1, 10 ter 11. Kavaljeriste se v vplôsnem ne pošlje domu. Mirovno stanje kompanij ob ruski meji pa ostane vkljub temu višje; medtem ko je znašalo doslej le 95 mož, štelô bode odslej kakor na Ruskem 150 mož. Rezervistom, ki so bili zdaj v aktivno službo poklicani, se vračuna to za orožno vajo. Vsakokratno poklicanje v aktivno službo velja za eno orožno vajo. Ako stoji rezervist več kot 28 dni, obračuna se ostale dni od druge orožne vaje. Ako pa stoji rezervist več kot 2 meseca v taki aktivni službi, potem mu sploh ni treba nobene orožne vaje več delati.

Novice.

Pozor! Vsled pomanjkanja prostora smo morali v tej številki precej gradiva, zlasti celo vrsto dopisov, novic in politični pregled izpustiti. Priloge pa iz tehničnih ozirov nismo mogli dodati. Cenjeni čitatelji naj blagovolijo to oprostiti! V splošnem pa: delujte vedno in povsod za „Stajerca“, da se bode povečal!

Polom pri „Zadružni zvezi“. Poročali smo, da je pri slovensko-klerikalni „Zadružni zvezi“ v Ljubljani urdnik Polanjo 40.000 kron ponemiril. Ko je imel denar, popihal je mladi tat s svojo ženko; hotel se je v Ameriko odpeljati. Čedni parček bil je že na parniku „Finland“, a brzojavno povelje je povzročilo, da se je moral nazaj v Antwerpen pripeljati. Tam so prijazni policaji Polanjo in njegovo ženko sprejeli. Pripeljali ga bodo v kakih 14 dneh v Ljubljano, kjer se bode imel klerikalni ta pošteni pred porotniki zagovarjati. Prepričani smo, da bode prišlo pri sodnijski razpravi prav mnogo zanimivega o klerikalnem gospodarstvu z ljudskim denarjem na dan. Poročali bomo svoj čas o tej stvari natančno. Kajti ljudstvo mora izvedeti, kakšnji so pravi nameni hinavskih klerikalcev, kam vodijo črni njih cilji in kako znajo s tujim denarjem nastopati.

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu ne samo
„kocke za govejo juho“, nego
izrecno

MAGGI kocke

po 5 v

kajti te so

najboljše!

Samo prave

z imeom MAGGI in
varstveno zvezdo
znanko s križcem

Iz Spodnje-Štajerskega. Črešnjeveca pri Slov. Bistrici.

(Občinske volitve.)

Zdajni občinski odbor, zadnji ostanki Sušnikovega poloma, ima že čez 8 let občinski urad v rokah. Posrečilo se je namreč tem ljudem pod vodstvom Sušnika z lažmi in goljufijo dobiti občino v roke, ter se tudi do zdaj z goljufijo na krmilu obdržati. Zadnja občinska volitev, pri kateri je zopet ta garda zmogala, bila je 11. grudnia 1911. Zmagala je z najnesramnejšimi sredstvi, katerih bi se gotovo najslabši bandit sramoval. Naprednjaška stranka je zoper volitve se pritožila, in višja oblast je goljufno volitvo v vseh treh razredih ovrgla. V pritisku c. kr. okrajnega glavarstva se vrši zopet nova volitev prihodnji ponedeljek, 17. t. m., pri kateri bode gotovo tej gardi za vselej odklenalo. Pa kaj to pomaga, prepozno se reši uboga občina iz teh rok! Ti brezvestni ljudje so spravili prej cvetečo občino po vseh straneh v velikanski prepad, in mnogo let bode preteklo, prej ko se bodo velikanske rane površno zacelile. Prevzeli so ti mogotci občino v najlepšem redu in blagostanju, — imeli smo 25 do 30% obč. doklade, dobre ceste, nove močne mostove, ubožna blagajna imela je 600 K v hranilnici vloženo, dolgov občina nikakoršnih ni imela. Poglejmo pa, kako stvar zdaj stoji! Zdajšnji obč. odbor ni imel nobene resnice, nobene vesti, nobenih postav! Gospodarili so kakor volkovi v ovčjem hlevu. Spravili so obč. doklade na 90%, pri tem pa še naredili čez 5000 kron dolga, to brez višjega dovoljenja, ker so sploh okrajni zastop, c. kr. glavarstvo in deželni odbor predrzno nalagali, ker ni bilo po 3 let nobenega računa, tudi ne proračuna! Vbogi od prejšnjega odbora prihranjen in v hranilnici vložen denar po 600 K so ti pošteni na tihem vzdignili, pa ne za občino, temveč za se rabili. Ceste so zanemarjene, mostovi razrušeni, deloma nevarni. Kar se pri občini ni zapravilo,

se je pokradlo; kakor je pretečeno leto „Štajerc“ poročal, zginilo je čez 30 novih hrastovih mostnic; bile so deloma ukradene, deloma prodane, denar pa ni šel v občinsko blagajno, temveč v žep tatu! Tatvina pa je tako zvito speljana, da ji je sodnija prišla sicer na sled, ne se pa do tatu; in vendar vrabci čivkajo, kje da je tat... Mostnice pa morajo priti na svetlo, kajti občina je pri tem za 500 K oškodovana. Med 12 odborniki bila sta dva poštenjaka, ktera sta se za pravico upirala. Ali možaka nista znala stvar na pravem mestu poprijeti, in bila sta še pri zadnji volitvi spodrinjena. Nasprotna stranka je to delovanje mirno zasledovala, kajti pričakovati je bilo, da pride ta divji lov vendar končno do poloma. Vstvaril je ta pisan odbor prejšnji župnik Sušnik; na pomoč poslal mu je g. laporski župnik krdelec laporskih volilcev, obstoječo iz 41 glavic. Mi možem sicer nismo zamerili, kajti bili so zapeljani; mislimo pa, da so prišli do sprevedenja. Neverjetne pa vendar resnične so razmere, ter gotovo ni slabšega obč. odbora v celi Avstriji! Zunanji volilci, kateri imajo v ti občini volilno pravico, naj pridejo na volišče braniti svoje pravice! Časi so za vboje kmete slabi in štibre se jako težko plačuje. V to sršenovo gnezdo posegla bode tudi višja oblast, in jako hudo se ta slavni odbor beji, da bode moral dati iz rok popačene račune.

Zunajnim volilcem se končno naznani sestavek odločnih naprednih odbornikov za volitve dne 17. t. m.:

Tretji razred (v tem volijo zunanji volilci): Odborniki: Anton Brumec, Franc Verbek, Johan Haidnik, Blaž Reih; namestnika: Peter Breg, Rudolf Polež. Drugi razred: Odborniki: Jožef Lah, Fr. Kodrič, Jernej Soršak, Lud. Kresnik; namestnika: Franc Jurčič, Franc Reih; V prvem razredu je samo 14 volilcev, ter se bodejo zbrali in izbrali odbornike na dan volitve.

Vsi na delo!

Steckenpferd milo lilijino mleko

vedno kakor doslej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakodnevna priznanjevalna pisma, 80 h povsod v zalogi.

Mariborski prvaki nimajo navade, da bi se med seboj mnogo prepirali; njih slovenska miroljubnost prepira ne pozna. Zato se raje kar — klofutajo. Pri temu slovenskemu klofutanju je najbolj nesrečen itak pomilovanja vreden „urednik“ klerikalnega lističa „Straža“, naš prijateljček Kemperle alias Gimperle. Možič je doslej od nevhvaležne politike edino klofute žl. Da so mu naši napredni kmetje, ko je po njih shodih hujskal, parkrat prav krepko ušesa navili, je itak znano. Ali zdaj so ga začeli klofutati tudi slovenski rodoljubi sami, ki se zbira v mariborskem „narodnem domu“. Najhujski med njimi je narodni papirnati trgovec Viljem Weixl. Ta junak se menda spominja časov rokovnjačev in v svojih knjigah ni doslej našel drugih argumentov, nego so oni, katerih se poslužujejo vaški fanti ob žeganju. „Straža“ je Weixla namreč parkrat na znani klerikalni način okrtala in bojkotirala. To je tega narodnjaškega junaka hudo opeklo. Enkrat prišel je s par tovariši v „narodni dom“ in tam je zagledal — Kemperla. Kakor gad je skočil Weixl pokonci ter prišel Kemperla psovati in iz sobe poditi. Končno je klofutil Kemperla, ki je stal kakor mučenik v pratiki, parkrat okoli klerikalnih ušes, da je ta devet solncev videl in celo „regimentsmuziko“ slisal. Končno je Kemperle začutil, da nima pravega talenta za mučeniški poklic; zdelo se mu je, da ima za enkrat dovolj klofut; potegnil je vsled tega revolver. Kajti v „narodnem domu“ so menda take navade, da je treba revolver seboj imeti. Weixl, ki je bil le pripravljen na dvoboj s klofutami, zbal se je revolverja in jo je hitro skozi vrata popihal, tako da bi kmalu svoje slovenske podplate izgubil... Kemperle ni pravi kristjan; zato se ni držal nauka: ako te kdo na levo plat

obrazu udari, ponudi mu še desno. Kemperlebojsen. N tekel rajše k sodniku, tožba se je vlekla, kmalo pijano okrajno in okrajno sodišče in končno je bil... Gozdni pirnati junak Weixl na 60 kron globe ter pograda Neuh čilo vseh stroškov obsojen... Pane Weixl opazilo in škoda kronic! Morda jih bodeš še rabili v Stenica pri ji „narodni štacuni“! Ti, prijateljček Kemperle, pa bodeš moral kmalu tako kakor srednjovejni Radgon vitezi okoli hoditi, ves v jeklu. In v „narodnem domu“ nastavlji bodejo v vsaki sobi kanone... Zverin mašinske puške... padli so št

„živio Srbija!“ vpil je barvarski mojšili so ji u Matej Oblak v Starem trgu pri Slov. Gradcu. Tam vsi sil metni ljudje so ga opozorili, da naj to neumzaprti. hujskajoče vpitje opusti. Ali Oblak je mislil, Kolo v bogve kakšno narodno junaštvo stori, ako Mariboru. Srbom „živio.“ Pri sodnji pa je bil obso Kaj v zaradi tega na osem dni poojstretukradel je ga z apora. Radovedni smo, kaj bode darju Ber lak v luknji pri „ričetu“ vpil... base, šunk

Lepa zmaga. Preteklo nedeljo končale sje ukradeni Lok pri Zidanem mostu občinske praznike š litve. V prvem razredu so bili izvoljeni sami Zaprt predni Nemci in naši somišljeniki, v drugo zaprti razredu slovenski klerikalci, v tretjem pa je obstala klerikalca ter šest socialnih demokratov. K delavcev rikalcu nimajo torej v Loki vse Ajdovšč večine. S tem se bode končalo brezvestlavcev je klerikalno hujskarijo, odpravilo pa tudi njmeni ta d žalostne posledice. Čestitamo vrlim protiklerikarsko šk nim volilcem prav iz srca! Slepa

Iz sv. Lenarta slov. gor. se nam poroza kaplana da prične po Velikinoči novo šolsko leto na izposodil p mošnji nemški šoli. Vabi se vse napredne sje neznane riše, da naj pošiljajo svoje otroke v to izbo šolo. Ali večjih otrok je nemogoče sprejema ker primanjkuje prostora. Kajti po Velikom je v treh razredih že nad 170 otrok naznan nih. — Podporni (župni) zavod na nemški se je sklenil. Razdelilo se je 2223 porcij žu Mnogo naših vrlih kmetov je vkljub slabim som življenska sredstva za to podporno druš pošiljalo. Iskrena hvala! — Za večje šola nemške šole se bode v doglednem času teča slovensčini uredilo. — Velepotrebna in uspeš ta nemška šola dobila je glasom poročil od k. naučnega ministerstva pravico javnosti. St je pač ves strastni boj zagriženih pravkov p nemški šoli končan. Pravica je vkljub vsej h skariji zmogala!

Umr! je v Spodnjem Dupleku dne 23. m. kmet Franc Paulin, nekdanji dolgoletni činski predstojnik. Bil je vrli naprednjak splošno spoštovani gospodar. Lahka mu b hladna zemljica!

Sejem v Ptuju. Na sejem dne 9. marca je prignalo 1420 kosov govede in 250 konj. Na svinjski sejem dne 5. marca se je prign 910 svinj. Prihodnji goveji in konjski sejem vrši 19. marca, prihodnji svinjski pa 20. marca.

V konkurz je prišel trgovec Franc Pšer nik v Podčetrtku.

Veliki sejem v Peklu na Poljčanskem k dvoru. V ponedeljek 17. marca 1913 se vrši Peklu na Poljčanskem kolodvoru veliki živin sejem. Vstopnina se ne bo pobirala in je ve prihod kupcev pričakovati.

Nabor. V ptujski okolici se je letos pri jaškem naboru 266 mladeničev potrdilo. Iz katerih vasi so kar vse fante vzeli. Tako prišlo iz sv. Urbana 10 mladeničev na nabor vseh 10 jih je bilo potrjenih.

Gozdni požar. V gozdu na Cesti, ki je l trga Rogatec, nastal je ogenj, ki je hipoma oralov gozda vpepil. Gasilci so takoj prišli nevarni ogenj zadušili. Neznani lopovi so na zažgali.

Težki sum. V Silberbergu v Kozjem so pri delavko Jozefo Blakšič. Dolžijo jo, da stopu, c svojega enoletnega dečka umorila.

Vojaška smrt. Pri neki vaji padel je misarj gonec Jožef Ferjen v Slov. Bistrici tako O je srečno iz konja, da je čez par ur umrl. Zakrivilo

Lepa družina. Bolehnega posestnika Baso jih o lava v Stermcu pri Rogatcu sta njegova „Kralju“ in njegov sin pretepla ter ranila, zakar se b svojo grob pred sodnijo zagovarjala. bomo

V jami stepli so se v Trbovljah rud črna meg Ferdinand Serc je udaril pri temu Franca Tjati na t z rudniško svetilko tako hudo po glavi, da Ze je smrtnonevarno ranil.

Pred mariborsko poroto bil je delavec Johan Reiter iz Studencev na 6 let težke ječe obsojen. Nesrečnež je namreč v jezi svojo vedno pijano in ničvredno ženo ubil.

Gozdni požari. Otroci so zažgali v gozdu grada Nenhaus; k sreči se je ogenj pravočasno opazilo in večjo škodo preprečilo. Tudi na gori Stenica pri Vitanju je gozd gorel.

Pazite na deco! Iz okna padel je v Zgornji Radgoni 3 letni sinček trgovca Koroschetz. Nesrečni deček je čez par ur umrl.

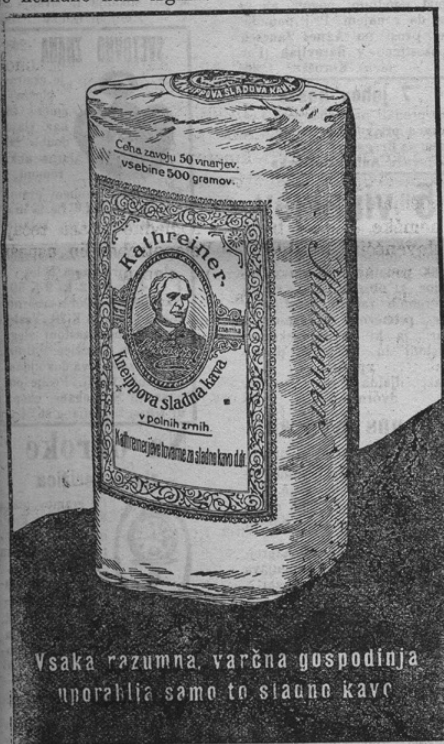
Zverinski huzarji. V bližini Maribora napadli so štiri huzarji dekle Juli Plevnik. Zamašili so ji usta, jo nesli na neki travnik in se tam vsi siloma na nje zagrešili. Suroveži so že zaprti.

Kolo ukradel je nekdo dijaku Thalmanu v Mariboru.

Kaj vse ljubezen stri! V bližini Vojnika ukradel je hlapec Jožef Cedej svojemu gospodarju Berglezu 50 litrov slivovke jajca, klobase, šunko itd. Ko so ga zaprli, povedal je, da je ukradene stvari svoji ljubici za velikonočne praznike šenkal, ker ga je ta k sebi povabila.

Zaprta fabrika. V St. Pavlu pri Preboldu so zaprli za vedno tamošnjo predilno fabriko, ki je obstala že 80 let in službovala 400—500 delavcev. Fabrika je last predilne akcijske družbe Ajdovščina-Litija. Mnogo zlasti starejših delavcev je zdaj brezposelnih in tudi drugače pomeni ta dogodek za St. Pavel velikansko gospodarsko škodo.

Slepar. V Žalcu se je delal neznani lopov za kaplanovega bratranca. Na tej podlagi se je izposodil pri nekem posestniku kolo, s katerim je neznano kam izginil.

Vsaka razumna varčna gospodinja uporablja samo to slavno kavo

Iz Koroškega.

Klerikalni polom v Slov. Bleiburgu; c. kr. deželna vlada je postavila c. kr. komisarja čez občino. Grozno gospodarstvo klerikalcev.

(Izvirni dopis.)

Čujte in strmite! V sredo dne 5. marca sta prišla c. kr. komisar okrajnega glavarstva v Celovcu in neki uradnik od dežele v občinski urad. Naznanila sta zbranemu občinskemu zastopu, da je c. kr. deželna vlada postavila čez občino c. kr. komisarja Wolssegger iz Celovca.

O joj! to je sramota za celi Bleiberg. Zakrivilo so to modri junaki „metudiji“, zdaj so jih obrili, vzeli jim zvezdice, mogočnemu „Kralju“ pa krono. Skopali so si črnuhi sami svoj grob in v sredo je bil pogreb, katerega bomo morali plačati vsi. Zginila je črna megla; Že Boga je to veselilo in dal je sijati na ta dan solnce bolj prijetno in svetlo. Že dolgo je pravil ljubi „Stajerc“, kaj se

godi v naši občini in zdaj je postalo vse huda resnica. „Metudiji“, kateri so imeli občino v roki, niso bili več zmožni peljati jo naprej, ker so se sami med seboj stegli.

Kako fakinsko so se obnašali črnuhi pri zadnjih volitvah, je pokazala pravda pri najvišjem sodišču na Dunaju. Leta 1910 je bila razsodba in klerikalci so nastopili in glej, — niso dočakali tri leta! To je huda sramota zanje; hujše ne more več biti.

Izvolili so leta 1910 Valentin Sausseggerja p. d. Bošte v Bodnu za župana; on je to želel in zgodilo se mu je po njegovi volji. Gospodarili so slabo in potem so se stegli. Župan je hotel biti najmodrejši, drugi pa tudi niso hoteli neumni biti in skuhalo se je to, kar imamo zdaj. Ko je župan videl, da ne gre vse po njegovi glavi, je začel hujskat; kako, to je povedal ljubi „Stajerc“ že zadnjič.

„Ausšusi“ tlačijo vse na župana, pa so oni ravno tako krivi kakor on. Njih je ednajst bilo, on je sam; če se kaj skleni, odloči večina. „Ausšusi“ in tudi bivši župan niso vedeli, da zastopajo celo občino: stegli so se in potem je bil oseben prepir in trpeti mora zavoljo tega cela občina; zraven pa še sramota. Taki so „metudiji“!

Kaj so delali črnuhi, hočemo zdaj povedati: 1. Prišlo je na občino, da bi dala k mostu v Podljubelu tudi neke kronice, ker ga občina veliko potrebuje. „Ausšusi“ je sklenil, da k mostu ne da nič, ker ga Bleiberžani ne potrebujejo!?! To je ponosen odgovor in ni se bilo začuditi, zaprli so most, in veliko občanov je trpelo skoz to škodo; vsak je bil jezen zavoljo tega na občinski zastop. Na to je sklenil „Ausšusi“, da plača to, kar se zahieva, namreč 435 K. To je huda pamet! Ako bi šla dva moža k lastniku mosta in povedala, kako stoje v Bleiburgu in bi rekla: kakih 50 K radi damo, bilo bi dobro; povedal je to tudi pozneje tisti kateri je dal zidat most! Z glavo so hoteli skoz zid in plačat moramo vsi teh 425 K!! 2. To so naredili preje. In vprašamo, kako ležijo druge stvari pri občini? Čujte, kako se je gospodarilo! Strašanska zmeda je! Računi za „Krankenhaus“ že dve leti niso bili plačani, to je 1911 in 1912, to je še na dolgu. In kaj mislite, koliko znašajo ti računi? Veliko več kakor 200 K, to je gotovo! Toliko znašata že koj dva računa iz leta 1912 in kje je leto 1911?! 3. Kako so se peljale računske knjige? Čujte in strmite! Prodal se je les v Bodnu, kateri je slišal celi občini. Sklenil je „Ausšusi“, da se porabi ta denar za most v Bodnu in za pot. V računski knjigi za pot stoji: „dobilo se je 450 K za les;“ potem stoji: „posodil se je ta denar, to je 450 K, občinskemu računu.“ V tem računu ne stoji, da je bil vzet denar iz računa za pot. V računski knjigi za pot stoji 450 K kot dohodek in kot izdatek!! Ali je prav, knjige tako peljati? Tako je znal delati sekretre Müller, malo prej ko ga je odnesel veter! Reči ne smemo, da je denar izginil, ker je vpisan kot dohodek za les; a prav to ni!

4. Na Poškerjavo hišo je posodila občina pred dolgimi leti 100 fl. Sedajni gospodar te hiše mora plačati za to vsako leto 14 K in neke vinarije procentov. To je moral vedeti občinski zastop in župan. Plačano pa teh 14 K že pet let ni bilo. Ta denar pride v račun za siromake. To je lep denar. A je to prav? Mi rečemo ne! Občinski zastop in župan mora skrbeti za take reči; zakaj je potem izvoljen? 5. Čujte in strmite! Za lov dobi občina plačano več sto kron na leto. Ta denar se mora izplačati med občane, kateri imajo goro. Izplačano ni bilo tega denarja že pet let. Ta denar se mora dati v „šparkaso“, da nese procente. Zgodilo se je to tudi. Ta denar ne sliši občini, ampak občanom, zato ne sme razsoditi čez njega ne „Ausšusi“ in ne župan. In kaj se je zgodilo? Pred enim letom je vzel županta denar iz „šparkase“, bilo je neki 900 K. Avgusta leta 1912 je dobil župan poslano neke 264 K lovskega denarja. Ta denar je dal župan šele dva dni pred revizijo, to je dne 2. marca 1913, v „šparkaso.“ Pri revidiranju v sredo 5. in 6. marca 1913 ni bilo lovskega denarja, samo knjiga od 2. marca 1913 je bilatakaj.

Mislite zdaj se sami, kaj je to! Župan, to je Boštet v Bodnu, je vzel denarje, k atere on ne sme dotakniti, iz šparkase že pred letom. Pri reviziji v četrtek dne 6. marca 1913, ko bi imel dati bivši župan to denarje c. kr. komisarju, tega ni mogel. Seveda mora jih dati zdaj kmalo s procenti, drugače bo hudo za njega. Že to je dovolj, da je vzel lovske denarje iz šparkase. Mi njemu ne želimo nič hudega, morda v svoji veliki modrosti ni vedel, da to ne sme!

6. Vsled hujskanja in pretepa klerikalcev je morala nastaviti vlada c. kr. komisarja. Ta mora biti plačan. Koštalo bo to več sto kron, morda še več, če se volitve ne vršijo gladko. To bo morala plačati občina, mi vsi; — in kdo je to naredil? Klerikalci! Tako so se skazali! Plaćevala bomo, da bomo siti, za most, za „Krankenhaus“, za komisarja in tako naprej!...

Kaj pravita k temu, dr. Brejc in Grafenauer? To je storila vajina stranka! Kaj bo rekel „Staatsanwalt“? Pridita spet prej ko bojo volitve tožiti, kako se godi Slovincem, katere, kakor pravita, hočejo Nemci snesti! A mi pa mislimo, ostanita tam kjer sta, Bleiberžani zdaj vejo, kako znajo klerikalci gospodarit, vajne basmi nočejo poslušati! Saj je Grafenauer tukaj pred par leti obljubil 1000 fl. za pot! Kje jih pa ima? Tako znajo ljudi „fopat.“ ... Mi hočemo imeti pokoj! Bleiberžani, volite napredne može, ker ste videli, kaj so nam naredili klerikalci — sramoto in dolg!

Zobna kréma

KALODONT
Ustna voda 17

Iz Borovelj se nam piše: Z zadnjim računskim zaključkom presegel je denarni promet hranilnega in posojilnega društva za spodnjo Rožno dolino („Unterrosentaler Spar- und Vorschauverein“) od časa svoje ustanovitve l. 1891 že svoto 22 milijonov kron. Z ozirom na vedno večje poslovanje se je društveno predstojništvo odločilo, da nastavi lastnega stalnega knjigovodjo in da razširi promet na tri uradne dneve, tako da se vrši obveščanje s strankami odsele ob nedeljah, sredo in petkih. Za tekoče leto se je določilo obrestno mero za vloge na 5%.

Obesil se je v Beljaku kanonir Košak. Zaprl se ga zaradi pijanosti. V ječi vojašnice pa si je vzel življenje.

Ustrelil se je v železniškem vlaku komi Alfred Strasser iz Feldkirchna, baje zaradi tega, ker ga je njegova ljubica povsod zasledovala in je zaradi nje službo izgubil.

Utonil je hlapec Riegler v sv. Mihelu pri Wolfsbergu. Bržkone je v pijanosti v potok padel, iz katerega se ni mogel več rešiti.

Pred porotniki v Celovcu bil je hlapec Karl Kogler na 3 leta ječe obsojen. Zažgal je svoji gospodnji Mariji Rabl v Treffelsdorfu gospodarsko poslopje iz maščevanja in ji napravil na ta način za 6730 kron škodo. Požigalec je šele 16 let star. — Zaradi raznih roparskih napadov, tatvin in drugih lumparij sta bila hlapca Anton Saveršnik in Jakob Kompan iz bližine Prevalja prvi na 3½, drugi pa na 3 leta težke ječe obsojena.

Surovi napad. Več fantov napadlo je v Arnoldsteinu delavca Lovrenca Supan. Sunili so ga z vilami v obraz in ga težko ranili. Storiteli so že pod ključem.

Oko izbil je v pretepu v bližnici Libelič hlapec Adam Ofner tovarišu Mongus. Zadnji je hudo ranjen.

Odstopil je v občini Kienberg pri Unterdrauburgu lansko leto komaj izvoljeni občinski predstopnik H. Pungarschegg.

Ustrelila se je s tremi streli sproga sluga Josefa Gerdl v Celovcu. Bila je takoj mrtva.

Požar. V Steinu na Dravi nastal je požar in je vpepelil hišo ter gospodarsko poslopje posestnika Kohlweida. Živino so rešili. Sin posestnika je pridobil jako nevarne opekline, tako da se je moral v celovško bolnišnico podati.